

Socialforvaltningen
Rådhuset
1599 København V
Att.: adm. direktør Anette Laigaard

28-03-2008

Sagsnr.
2007-97660

Sendt pr. e-mail:
SOFFaellespost@sof.kk.dk,
Anette.Laigaard@sof.kk.dk og
SOF_Tilsyn@sof.kk.dk

Vedrørende Københavns Kommunes oprettelse af et register for utilpassede og kriminelle børn og unge, forvaltningens j.nr. 2007-99390

Ved brev af 7. november 2007 iværksatte jeg en undersøgelse i anledning af Borgerrepræsentationens beslutning den 25. oktober 2007 om at etablere et register til en gruppe af Københavns utilpassede og kriminelle unge.

I brevet anførte jeg blandt andet følgende:

”I en artikel i Jyllandsposten den 29. oktober 2007 omtaltes, at en gruppe af Københavns utilpassede og kriminelle unge fremover kan blive registreres i et kommunalt oprettet register. Registret, som den 25. oktober 2007 blev vedtaget af Københavns Borgerrepræsentation, er ifølge artiklen et redskab for kommunens SSP-arbejde. Formålet er at styrke den kriminalpræventive indsats ved, at kommunen tidligere kan gribe ind overfor de kriminelle unge.

Beslutningen om oprettelse af et register for utilpassede og kriminelle unge giver anledning til overvejelser om registrets grundlag og anvendelse.

Jeg beder derfor Socialforvaltningen om en nærmere beskrivelse af registret, herunder dets formål, opbygning og anvendelse herunder forvaltningens overvejelser vedrørende registrets lovlighed.

Jeg beder endvidere Socialforvaltningen om at oplyse, hvilke overvejelser Socialforvaltningen har gjort vedrørende registrets overholdelse af persondatalovens bestemmelser om behandling af personoplysninger, samt sikringen af de registreredes rettigheder efter lovens kapitel 8 vedrørende underretningen af den registrerede.

Oprettelsen af registret giver endvidere anledning til overvejelser om de registreredes retsstilling og retssikkerhed.

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A
1552 København V

Telefon
3366 1400

Telefax
3366 1390

EAN nummer
5798009800053

www.borgerraadgiver.kk.dk

Det fremgår af artiklen, at Københavns Kommune påtænker at inddele de unge i fire kategorier. Det skønnes at være de to sidste kategorier, som består af de grupper af unge der har begået grovere og gentagende tilfælde af kriminalitet, som fremover kan blive omfattet af registreret.

Jeg beder i den forbindelse Socialforvaltningen om at redegøre for de nærmere kriterier for inddelingen, herunder hvilket dokumentationsgrundlag og -krav, der stilles for indplaceringen i de to kategorier med henblik på en egentlig registrering i registret. Jeg beder endvidere om Socialforvaltningens overvejelser vedrørende klageadgang og om kriterierne for registreringen bliver offentlig tilgængelig.

Jeg beder endelig om en nærmere redegørelse for, hvilke overvejelser Socialforvaltningen har gjort vedrørende længden af en registrering, herunder om eventuelt udarbejdede kriterier for registreringens ophør samt meddelelse herom til den registrerede.

Jeg bemærker, at jeg som Borgerrådgiver ikke er bemyndiget til at påse lovligheden eller hensigtsmæssigheden af Borgerrepræsentationens beslutninger, hvorfor min undersøgelse alene angår Socialforvaltningens forberedelse af sagen og udmøntning af registret.”

Artiklen var vedlagt som bilag.

Socialforvaltningen svarede ved brev af 4. december 2007 med bilag blandt andet følgende:

”Ved brev af 7. november 2007 anmodede Borgerrådgiveren om en nærmere beskrivelse af det register, som ved Borgerrepræsentationsmøde den 25. oktober 2007 besluttede at oprette som et led i forebyggelse af ungdomskriminalitet.

Socialforvaltningen skal i den anledning oplyse følgende om baggrunden for anmodningen til Socialudvalget og Borgerrepræsentationen om tilladelse til oprettelse af et register i SSP regi:

Socialudvalget besluttede d. 31. maj 2006 en stor plan for bekæmpelse af kriminalitet blandt unge 'Indsats for unge kriminelle, med særligt fokus på unge under 15 år' (Fællesindstilling ØU, BUU og SUD) SUD 247/2006 j.nr. 247/ 2006.

Et af elementerne i planen omhandler skærpede krav til behandling af enkeltsager i SSP regi. Det hedder herom bl.a. følgende i indstillingen: “Arbejdet i (SSP) ledergrupperne og SSP grupperne skal indebære

mere skriftlighed klar ansvarlighed, en højere grad af formalisering og en skærpet præcision.

- Der tages skriftligt beslutningsreferat på SSP ledermødet.
- SSP ledermødet beslutter konkrete indsatser.
- Det skal fremgå, hvad målet med beslutningen er.
- Det skal fremgå, hvem der har ansvaret for gennemførelse af hvilke dele af beslutningen.
- Det skal fremgå, hvornår beslutningen forventes gennemført.
- Det skal fremgå, hvordan der skal følges op.

Enkeltsager skal have en formel behandling, så der ikke er tvivl om, hvilken instans der er ansvarlig for hvad.'

For Socialforvaltningen og SSP organisationen har sagen stillet sig sådan, at de skærpede krav til skriftlighed mv. i behandlingen af enkeltsager har den konsekvens, at der bliver tale om et register i registerlovens forstand, og at det derfor var nødvendigt at søge Datatilsynet om tilladelse til oprettelse af et register efter de herom gældende regler.

Registeret har med andre ord alene det formål at leve op til lovgivningskrav, og fremlæggelsen af indstillingen, om godkendelse af oprettelse af et register i SSP regi, skal ses, som et led i processen med implementering af de politiske beslutninger.

Der henvises i det hele til indstillingen til Socialudvalget og Borgerrepræsentationen med bilag herunder ansøgningen til Datatilsynet. 'Godkendelse af oprettelse af register for behandling af enkeltsager i SSP regi.' BR 436/07. Behandlet i Borgerrepræsentationen d. 25.10.07.

Borgerrådgiveren beder i brevet Socialforvaltningen om en nærmere beskrivelse af registeret, herunder dets formål, opbygning og anvendelse herunder forvaltningens overvejelser vedrørende registerets lovlighed.

Socialforvaltningen kan oplyse, at der indenfor rammerne af SSP organisationen siden beslutningen i Socialudvalget d. 31. maj 2006, er arbejdet kontinuerligt med at virkeliggøre den politiske beslutning. Det har bl.a. udmøntet sig i udarbejdelsen af en vejledning: 'Enkeltsagsbehandling i SSP København' SSP sekretariatet, november 2007, som omhandler alle aspekter af

enkeltsagsbehandlingen og herunder registreringsproblematikken. Vejledningen vedlægges som bilag.

Det fremgår af vejledningen, at registeret kun er tilgængeligt for SSP ledergruppen og kun, som et styringsmæssigt værktøj, dvs. med henblik på at sikre at den rigtige indsats bliver sat i værk i de relevante forvaltninger. Se nærmere vejledning side 13.

Materialet, som kommer til at indgå i registeret består af en formular samt et støtte skema se nærmere vejledning side 7-10. Socialforvaltningen har i et notat af 11.10.07 behandlet forskellige aspekter af retsgrundlaget for oprettelsen af registeret. Der henvises til notatet, der vedlægges, som bilag.

Borgerrådgiveren beder endvidere Socialforvaltningen oplyse, hvilke overvejelser man har gjort sig om overholdelse af persondatalovens bestemmelser om behandling af personlysninger, samt sikring af de registreredes rettigheder efter kap. 8 vedrørende underretning af den registrerede.

Socialforvaltningen kan oplyse, at de skriftlige oplysninger opbevares hos børnefamilieteamchefen og kun der. Der oprettes en mappe mærket SSP-enkeltsager (manuelt register), hvor formularen "SSPenkeltsag" og "Støtteskema" opbevares i papirform. Se vejledningen side 13.

I det brev, som sendes til forældrene oplyses de om registreringen. Se vejledningen side 12.

Borgerrådgiveren beder Socialforvaltningen om at redegøre for de nærmere kriterier for inddelingen (af de unge i kategorier), herunder hvilke dokumentationsgrundlag og – krav, der stilles for indplaceringen i de to kategorier, som er de relevante med henblik på en egentlig registrering i registeret. Borgerrådgiveren beder endvidere om Socialforvaltningens overvejelser vedrørende klageadgang og om kriterierne for at registreringen bliver offentlig tilgængelig.

Socialforvaltningen kan oplyse, at enkeltsagerne gradueres i 4 niveauer, afhængigt af hvor alvorlige forhold, der er tale om.

Niveau 1 omhandler bekymrende adfærd, niveau 2 omhandler førstegangs kriminalitet, niveau 3 omhandler gentagen alvorlig kriminalitet og niveau 4 omhandler personfarlig kriminalitet.

Det er sager på niveau 3 og 4, som behandles af de lokale ledergrupper.

Det er disse sager, der undergives den mere formaliserede behandling med krav om skriftlighed og skærpet præcision. Se om skriftlighed

nærmere vejledningen side 6 med note. I noten oplyses det, at enkeltsagskonceptet vil blive suppleret med en generel beskrivelse/henvisning vedrørende oplysningspligten og den registreredes indsigtret, hvilket forventes afsluttet inden 2008.

I vejledningen er det under hvert af niveauerne nærmere beskrevet hvilke typer kriminalitet, der kan være tale om, hvilke handlinger der kan blive tale om og hvilke forpligtigelser hver af parterne har. Se vejledningen side 4 og 5.

På side 5 under bemærkninger er det endvidere beskrevet, at der er tale om en overordnet råskitse, der skal tjene til rettesnor i behandlingen af enkeltsager, og at den følgelig vil blive rette til i takt med de indhøstede erfaringer i brug af værktøjet.

Det skal endnu engang understreges, at der er tale om et ledelsesstyringsværktøj. De registrerede oplysninger vil derfor ikke være tilgængelige, hverken for lokaludvalgene eller for medarbejderne i de respektive forvaltninger. Se vejledningen side 13 pkt. 2.

Borgerrådgiveren beder endelig om en nærmere redegørelse for, hvilke overvejelser forvaltningen har gjort sig vedrørende længden af en registrering, herunder om evt. udarbejdede kriterier for registreringens ophør samt meddelelse herom til den registrerede.

Socialforvaltningen kan oplyse, at de registrerede oplysninger skal slettes fra SSP registret senest 1 år efter sidste behandling, samt at enkeltsagsbehandlingen skal afsluttes inden for et år. Oplysningerne overføres herefter til Socialforvaltningens arkiv efter gældende regler. Se vejledningen side 13.

...

Det skal samtidig bemærkes, at sagen om oprettelse af registret har givet anledning til livlig politisk debat både under behandlingen i Socialudvalget og under behandlingen i Borgerrepræsentationen. Der henvises herom til Borgerrepræsentationens behandling af sagen d. 25.10.07, samt indstillingen med bilag.”

Jeg har ved Socialforvaltningens svar modtaget en nærmere beskrivelse af registret, herunder dets formål, opbygning og anvendelse samt forvaltningens overvejelser vedrørende registrets lovlighed.

Herunder indeholder forvaltningens svar og det modtagne bilagsmateriale yderligere oplysninger om registrets overholdelse af persondatalovens bestemmelser om behandling af personoplysninger og sikringen af de registreredes rettigheder efter lovens kapitel 8 vedrørende underretningen af den registrerede.

Forvaltningen har også redegjort for den tidsmæssige udstrækning af en registrering mv.

Kommunens anmeldelse til Datatilsynet er nu offentliggjort på tilsynets hjemmeside, hvilket efter hjemmesidens oplysninger er ensbetydende med, at Datatilsynet nu har behandlet anmeldelsen. Jeg har ikke modtaget underretning om Datatilsynets tilbagemelding og må derfor gå ud fra, at Datatilsynet ikke har haft bemærkninger til anmeldelsen og etablering af det påtænkte register.

Jeg har på baggrund af det oplyste samt Datatilsynets behandling af anmeldelsen ikke fundet grundlag for at fremsætte bemærkninger til registrets overordnede formål, opbygning og lovlighed.

Som det fremgår af forvaltningens svar, baserer registreringen sig på oplysninger om, ”hvor alvorlige forhold der er tale om” efter den beskrevne graduering. Kun oplysninger om gentagen alvorlig kriminalitet (niveau 3) og personfarlig kriminalitet (niveau 4) kan give anledning til registrering.

Forvaltningen har imidlertid ikke præciseret kravet til dokumentationen for de nævnte oplysninger, herunder om der i registreringen skal tages eventuelle forbehold for oplysningernes validitet. Med grundlaget for de nævnte oplysninger tænker jeg for eksempel på, om kun oplysninger om *idømt* kriminalitet er tilstrækkelige, eller om også oplysninger om sigtelser, tiltale eller tiltalefrafald eller *påstået* kriminalitet kan føre til registrering og i sidstnævnte fald, hvilke krav der stilles til informationskilderne. Kan oplysninger fra anonyme kilder f.eks. føre til registrering?

Som kriterierne er beskrevet af forvaltningen over for mig, kan enhver oplysning om unges kriminalitet for så vidt føre til registrering, uanset hvorfra oplysningen stammer.

Jeg kan ikke udelukke, at et bredt oplysningsgrundlag kan være nødvendigt i det kriminalitetsforbyggende og sociale arbejde med unge, men det giver anledning til betænkeligheder i forhold til hensynet til den unges retssikkerhed.

Såfremt også oplysninger baseret på andet end retlige afgørelser om kriminalitet kan føre til registrering, bør det efter min opfattelse i hvert fald fremgå af retningslinjerne for registret og af de konkrete registreringer, at der er tale om uprøvede oplysninger, og hvorfra de stammer. I modsat fald vil oplysninger om påstået kriminalitet i registret kunne fremstå som sikre.

Jeg henstiller derfor til Socialforvaltningen om nærmere at beskrive kravene til dokumentationsgrundlaget for registreringer i vejledningen

om enkeltsagsbehandling samt i forbindelse med de konkrete registreringer at notere, på hvilket grundlag oplysningerne hviler.

Jeg beder om underretning om, hvad min henstilling giver anledning til.

Socialforvaltningen har ikke udtrykkeligt oplyst om, hvilke oplysninger de registrerede eller deres forældre modtager om adgangen til at gøre indsigelse mod behandlingen af oplysningerne samt om de modtager oplysninger om klageadgangen.

Jeg går ud fra, at det er Socialforvaltningens opfattelse, at der kan gøres indsigelse eller klages over registreringen i overensstemmelse med reglerne i persondatalovens kapitel 10. Jeg går ud fra, at den registrerede/den registreredes forældre vil blive underrettet herom i forbindelse med registreringen.

Forvaltningen har alene oplyst, at vejledningen om enkeltsagsbehandling i SSP København vil blive suppleret med en generel beskrivelse/henvisning vedrørende oplysningspligten og den registreredes indsigtret, hvilket forventes afsluttet inden 2008.

Jeg går ud fra, at der i denne forbindelse også vil indgå en beskrivelse af adgangen til at gøre indsigelse, klage mv., jf. persondatalovens kapitel 10, og at orienteringen af den registrerede/den registreredes forældre (jf. forældrebrevet i vejledningens s. 12) vil blive suppleret med de oplysninger, som kræves efter persondatalovens kapitel 9 og 10.

Jeg har ikke modtaget oplysninger om eventuel meddelelse af registreringens ophør til den registrerede/den registreredes forældre. Jeg går ud fra, at forvaltningen vil overveje at orientere herom i forbindelse med orienteringen af den registrerede/den registreredes forældre (jf. forældrebrevet i vejledningens s. 12).

På ovenstående baggrund foretager jeg ikke yderligere i anledning af den sag, som jeg har rejst om registret. Jeg afventer dog den nævnte underretning om, hvad min henstilling vedrørende dokumentationsgrundlaget giver anledning til.

Med venlig hilsen

Johan Busse
Borgerrådgiver